

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije

Območna enota Ljubljana

**STROKOVNE ZASNOVE
VARSTVA KULTURNE DEDIŠČINE
za območje občine CERKNICA**

Pripravile:

Petra Jernejec Babič, univ. dipl. inž. kraj. arh., konservatorska svetovalka
Nataša Pirnat, univ. dipl. geog., višja konservatorka
Aleksandra Renčelj, univ. dipl. etnologinja in kult. antropolog., konservatorka

Vodja območne enote:

Boris Vičič
univ. dipl. arheolog
konservatorski svetovalec

Ljubljana, februar 2008

Vsebina

1	UVOD	3
2	PRAVNE OSNOVE	4
2.1	ZAKONSKI IN PODZAKONSKI AKTI	4
2.2	DRUGE PRAVNO-FORMALNE PODLAGE:	4
3	SPLOŠNA IZHODIŠČA	6
4	SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI.....	7
4.1	REŽIM ZA VAROVANJE ARHEOLOŠKE DEDIŠČINE	7
4.2	REŽIM ZA VAROVANJE STAVBNE DEDIŠČINE.....	8
4.3	REŽIM ZA VAROVANJE MEMORIALNE DEDIŠČINE	9
4.4	REŽIM ZA VAROVANJE NASELBINSKE DEDIŠČINE.....	9
4.5	REŽIM ZA VAROVANJE VRTNOARHITEKTURNE DEDIŠČINE.....	9
4.6	REŽIM ZA VAROVANJE DEDIŠČINSKE KULTURNE KRAJINE	10
4.7	REŽIM ZA VAROVANJE ZGODOVINSKE KRAJINE	10
4.8	REŽIM ZA POSEBNE TIPE DEDIŠČINE	10
4.9	VPLIVNO OBMOČJE	11
5	SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE	12

1 UVOD

Na podlagi Zakona o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS št. 7/99, v nadaljevanju - ZVKD) mora pripravljavec pri sprejemanju aktov s področja urejanja prostora kot obvezno sestavino za presojo vplivov na nepremično dediščino, ki jih je v uresničevanju teh načrtov mogoče pričakovati, upoštevati strokovne zasnove za varstvo dediščine (v nadaljevanju – strokovne zasnove). Strokovne zasnove izdelata Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana (v nadaljevanju ZVKDS, OE Ljubljana), kot pristojna strokovna javna služba

Za območje občine Cerknica so bile za potrebe priprav prostorskih aktov pripravljene:

- **Strokovne zasnove s področja varstva kulturne dediščine za spremembe in dopolnitve prostorskih setavin dolgoročnega plana občine Cerknica (Ljubljana, januar, 2003).**

Na podlagi zakona o urejanju prostora (Ur. l. RS št. 110/02, 8/03 – popravek) ter Zakona o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS 33/07) pa so bile izdane za potrebe priprave prostorskih aktov, ki veljajo na območju občine Borovnica naslednje (kulturnovarstvene) smernice:

- **Smernice varstva kulturne dediščine za Strategijo prostorskega razvoja Občine Cerknica (Ljubljana, maj, 2006).**

Strokovne zasnove vključujejo enote dediščine, ki so v času njihove priprave evidentirane kot kulturna dediščina. Ker pa se podatki o evidentirani kulturni dediščini spreminjajo (novi vpisi v register nepremične kulturne dediščine, spremembe vpisov, izbrisi,...) se morajo spreminjati (dopolnjevati, ažurirati) tudi strokovne zasnove. To je pomembno tudi zato, ker kulturnovarstveni akti ne smejo biti v nasprotju s strokovno zasnovo varstva kulturne dediščine (41. člen ZVKD).

Ker so bile za območje občine Cerknica izdelane strokovne zasnove, datirane v različnih časovnih obdobjih, katerih vsebina je bila občini posredovana s smernicami za različne prostorske akte, je ZVKDS, OE Ljubljana z namenom boljšega pregleda in jasnosti, izdelal pričujoči čistopis strokovnih zasnov (na podlagi ZVKD 40. – 43. člen) za območje občine Cerknica.

2 PRAVNE OSNOVE

2.1 Zakonski in podzakonski akti

- Ustava Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 33/91)
- Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture – uradno prečiščeno besedilo (ZUJIK-UPB1, Ur.l. RS, št. 77/07)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD, Ur.l. RS, št. 7/99)
- Zakon o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lastnini (ZLKSDL, Ur.l. RS, št. 89/99, 107/99)
- Zakon o urejanju prostora (Ur.l. RS, št. 110/02, št. 8/03 – popravek, 58/03-ZZK-1) s podzakonskimi akti
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Ur.l. RS št. 33/07) s podzakonskimi akti
- Zakon o graditvi objektov - uradno prečiščeno besedilo (ZGO-1-UPB1, Ur.l. RS, št. 102/04) s podzakonskimi akti
- Pravilnik o registru nepremične kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 25/02)
- Sklep o kulturnih spomenikih in naravnih znamenitostih, ki so postali last Republike Slovenije (Ur.l. RS, št. 46/97)

Sprejete in ratificirane mednarodne pogodbe

- Zakon o ratifikaciji Evropske kulturne konvencije št. 18 (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu kulturnih dobrin v primeru oboroženega spopada (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Protokol k Haaški konvenciji (Uradni list FLRJ - Mednarodne pogodbe, št. 4/56)
- Uredba o ratifikaciji Konvencije o ukrepih za prepoved in preprečevanje nedovoljenega uvoza in izvoza kulturnih dobrin ter prenosa lastninske pravice na njih (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Ur.l. RS, št. 7/93)
- Zakon o ratifikaciji Konvencije št. 121 o varstvu evropskega arhitektonskega bogastva (Ur.l. RS, št. 7/93) – t.im. Granadska konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o varstvu arheološke dediščine (spremenjene) (MEKVAD, Ur.l. RS - Mednarodne pogodbe, št. 7-21/99, 24/99) - t.im. Malteška konvencija
- Zakon o ratifikaciji Evropske konvencije o krajini (MEKK. Ur.l. RS, št. 19/03) – t.im. Krajinska konvencija

2.2 Druge pravno-formalne podlage:

Državni prostorski akti:

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (OdSPRS, Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (PRS, Ur.l. RS, št. 122/04)

Občinski razglasitveni akti:

- Odlok o razglasitvi dreves in drevoredov za naravne znamenitosti (Ur.l. RS št. 2/92):
- Odlok o razglasitvi domačije s kovačnico in mlinom, Grahovo 62 - fužina za kulturni spomenik (Ur.l. RS št. 10/97)

- Odlok o razglasitvi pristave Sv. Marije Magdalene - Marofa pri Cerknici za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS št. 37/2000)
- Odlok o razglasitvi stavbe na Partizanski 17 - "Kravanjeve hiše" Cerknica za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS št. 56/2000)
- Odlok o razglasitvi protiturškega obrambnega stolpa na Taboru 42 za kulturni spomenik (Ur.l. RS št. 116/2003)
- Odlok o razglasitvi Hiše Goričice 8 za kulturni spomenik lokalnega pomena (Ur.l. RS 109/05)
- Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov ter naravnih znamenitosti na območju Občine Postojna – kot arheološko območje: Planina pri Rakeku – Stari grad (Primorske novice – uradne objave št. 29/84)

3 SPLOŠNA IZHODIŠČA

Celostno ohranjanje dediščine

Predstavlja smiselno porazdelitev nalog ohranjanja dediščine med različne državne organe in na lokalne skupnosti ter njihovo medsebojno sodelovanje. Državljeni, lastniki dediščine in drugi zainteresirani (društva, združenja, nevladne organizacije) so pomemben in enakopraven soudeleženec pri sprejemanju odločitev na vseh ravneh odločanja. Celostno varstvo dediščine se načrtuje in uresničuje tudi z instrumenti urejanja prostora. Različne dejavnosti in rabe, ki se pojavljajo v prostoru, se morajo seznaniti z omejitvami in prednostmi zaradi varstva dediščine že na nivoju strateških prostorskih aktov in upoštevati varstvena načela, ki zagotavljajo ohranitev kulturne funkcije dediščine v prostoru.

Načela, ki izhajajo iz zagotavljanja celostnega varstva dediščine, so:

- varstvo dediščine je treba vključiti med cilje prostorskega planiranja, od priprave razvojnih načrtov do izdajanja dovoljenj za posege;
- varstvo zahteva sodelovanje na vseh ravneh (med urbanisti, investitorji in konservatorji) ter vključevanje in obveščanje javnosti;
- varstvo dediščine ne vključuje le posameznih spomenikov, pač pa celotno človekovo okolje;
- varstvo vključuje ne samo najpomembnejše spomenike, ampak tudi tiste skromnejše stavbe, ki same po sebi nimajo lastnosti spomenika, a imajo izreden pomen v kontekstu celote naselja in kvalitetno oblikujejo njihov značaj;
- zagotoviti varstvo in prenovu objektov kulturne dediščine v prostoru na tak način, da ji zagotovimo ustrezno uporabo v skladu s sodobnimi potrebami in načinom življenja.

Trajnostna raba

Ustrezen prostorski razvoj s svojimi prostorskimi rešitvami mora omogočati trajnostno rabo dediščine na način in v obsegu, ki dolgoročno ne povzroča degradacije dediščine ali celo izgube dediščinskih (spomeniških) lastnosti, ki se morajo ohranjati za sedanje in bodoče generacije. Dediščina je neobnovljiv vir, ki potrebuje za svoj obstoj aktivno (upo)rabo, vendar le do določenih meja.

Dediščina kot dejavnik vzdržnega prostorskega razvoja

Vzdržen prostorski razvoj vključuje štiri vidike ali dimenzije vzdržnosti: ekonomsko, socialno, okoljsko in kulturno. Ohranjena dediščina in njena integracija v prostoru sta eden od nosilcev trajnostnega razvoja občine na vseh področjih (gospodarstvo, kmetijstvo, kultura, okolje, itd.).

Dediščina kot razvojni dejavnik in prostorski potencial

Pri prostorskem načrtovanju je potrebno dediščino obravnavati kot dejavnik kakovosti prostora ter kot vir blaginje in priložnosti za razvoj. Dediščina s svojo raznovrstnostjo in kvaliteto predstavlja pomemben socialni, ekonomski, vzgojni in identifikacijski potencial, katerega mora občina izkoristiti za doseg prostorsko uravnoteženega razvoja.

4 SPLOŠNI VARSTVENI REŽIMI

Varstvo in ohranitev kulturne dediščine je eden od osnovnih namenov in ciljev prostorskega načrtovanja. Z možnostmi, ki jih ima na razpolago, lahko preprečuje njeno poškodovanje, propadanje ali uničenje. Zahteve varstva kulturne dediščine se vključujejo v prostorsko načrtovanje tako, da se upoštevajo:

- varstveni režimi iz aktov o razglasitvi kulturnih spomenikov,
- varstveni režimi za vso evidentirano kulturno dediščino in njeno vplivno območje,
- presoje vplivov na kulturno dediščino.

V tem poglavju so splošni varstveni režimi posplošeni na tip dediščine (arheološka, stavbna, memorialna itd.). Iz priloženega pregleda enot nepremične kulture dediščine pa je razvidno, kateri tip varstvenih usmeritev oz. varstveni režim velja za posamezno enoto dediščine. Za posamezne (večje) enote lahko velja tudi več varstvenih režimov (npr. za območje določenega gradu lahko veljajo režimi za stavbno, vrtnoarhitekturno, arheološko dediščino, ipd.), saj je v preglednici tip varstvenega režima opredeljen po principu pretežnosti.

Splošni režim, ki velja za vse tipe dediščine:

- kulturna dediščina se načeloma varuje in ohranja na mestu samem (in situ);
- varuje se tudi ustrezno veliko območje okoli dediščine, z namenom preprečitve neposrednih ali posrednih negativnih vplivov na dediščino;
- na objektih ali območjih dediščine niso dovoljeni tisti posegi ali takšni načini izvajanja dejavnosti, ki bi prizadeli varovane vrednote in njihovo materialno substanco, ki jih nosi;
- možno so tisti posegi in prostorske rešitve, ki prispevajo k trajni ohranitvi dediščine ali zvišanju njene vrednosti.

Za kakršnekoli posege v enote kulturne dediščine - vključno z vzdrževalnimi deli, ki bi lahko povzročili spremembo videza (npr. barve) ali materialne substance dediščine (npr. novi materiali) - je potrebno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in soglasje (45. – 46. člen ZVKD, Ur. list RS, št. 7/99).

4.1 Režim za varovanje arheološke dediščine

Zlasti se varuje:

- zemljišča in zemeljske plasti z arheološkimi ostanki pred različnimi destruktivnimi posegi in rabami (izkopi, nasipi, intenzivna kmetijska in gozdarska raba, gradnja različnih objektov in infrastrukturnih naprav, iskanje najdb s strani nepooblaščenih ljudi itd.);
- prostorski in vsebinski kontekst arheološkega najdišča.

Arheološka dediščina so zemljišča in zemeljske plasti, ki hranijo sledove človekovega delovanja v zgodovinskih obdobjih, ter predmeti iz teh plasti oziroma obdobjih, ne glede na to ali so na kopnem ali pod vodo.

Osnovna izhodišča pri varovanju arheološke dediščine so:

- varovanje najpomembnejših arheoloških najdišč v obliki rezervatov oziroma prostorsko urejenih območij (prezentacija »in situ«);
- ohranitev kulturnega in znanstvenega pomena dediščine pri posegih v prostor z izvedbo predhodnih arheoloških raziskav, pri čemer je treba dati prednost nedestruktivnim metodam (geofizikalni, georadarski terenski pregledi);
- integralno varstvo s sistematičnim vključevanjem v prostorsko načrtovanje na vseh ravneh.

Novi posegi v prostor se arheološkim najdiščem načeloma izogibajo. V robne dele najdišč in v najdišča znotraj poselitvenih območij se lahko posega le, če ni možno najti drugih rešitev in le na osnovi rezultatov predhodnih arheoloških raziskav. Pri gradnji zahtevnih objektov in objektov gospodarske javne infrastrukture je treba zagotoviti predhodno arheološko vrednotenje na celotnem območju predvidenega posega in ne le na območju do sedaj prepoznane arheološke dediščine.

4.2 Režim za varovanje stavbne dediščine

Zlasti se varuje:

- tlorisna in višinska zasnova (gabariti);
- gradivo (substanc) in konstrukcijska zasnova;
- oblikovanost zunanjsčine (členitev objekta in fasad, oblika in naklon strešin, kritina, stavbno pohištvo, barvo, detajli itd.);
- funkcionalna zasnova v notranjem in pripadajočem zunanjem prostoru;
- komunikacijska in infrastrukturna navezava na okolico (pripadajoči odprti prostor z niveleto površin ter lego, namembnostjo in oblikovanostjo pripadajočih objektov in površin, odnos do drugih objektov na parceli in do sosednjih stavb);
- prostorski kontekst, pojavnost in vedute (predvsem pri prostorsko izpostavljenih objektih - cerkvah, gradovih, znamenjih itd).

Varuje se tudi širša okolica objekta, ki zagotavlja funkcionalno integriteto varovane stavbne dediščine v širšem prostoru brez motečih prvin.

Stavbno dediščino zaradi boljše preglednosti delimo na:

- profano (podeželske, mestne in trške stavbe),
- sakralno (cerkve, kapelice, znamenja),
- sakralno-profano (samostani, župnišča).

V stavbno dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi, raziskovalnimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije objekta v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem ter določili konservatorskega programa za spomenik. Usmeritve smiselno veljajo tudi za določene oblike tehniške dediščine (območja, stavbe, skupine stavb, naprave itd.), ki pričajo o razvoju proizvodnih sredstev, tehnologije in tehnične kulture v Sloveniji.

4.3 Režim za varovanje memorialne dediščine

Zlasti se varuje:

- avtentičnost lokacije;
- materialno substanco in fizično pojavnost objekta;
- vsebinski prostorski kontekst območja z okolico in vedute.

Memorialna dediščina prvenstveno obeležuje spomin na pomembnejše dogodke in osebnosti iz naše zgodovine. Kot memorialno dediščino lahko obravnavamo spominska obeležja, spominske plošče, grobove in nagrobnike ter določene prostore in stavbe.

V memorialno dediščino se lahko posega z raziskovalnimi, vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije ter v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.4 Režim za varovanje naselbinske dediščine

Zlasti se varuje:

- zgodovinski značaj naselja;
- naselbinsko zasnovo (parcelacija, komunikacijska mreža, razporeditev odprtih prostorov);
- odnose med posameznimi stavbami ter odnos med stavbami in odprtim prostorom;
- prostorsko pomembnejše naravne prvine znotraj naselja (drevesa, vodotoki);
- prepoznavna lega v prostoru oz. krajini (glede na reliefne značilnosti, poti itd.);
- naravne in druge meje rasti ter robove naselja;
- podobo naselja v prostoru (gabariti, oblike strešin, kritina);
- odnose med naseljem in okolico (vedute na naselje in pogledi iz njega);
- stavbno tkivo (prevladujoč stavbni tip, javna oprema itd.).

Praviloma je za naselbinsko dediščino potrebno programiranje revitalizacije in rehabilitacije v okviru urbanističnih, krajinskih ali programskih zasnov. Ukrepi morajo biti prilagojeni tudi posebnim lastnostim posameznega tipa kulturne dediščine (stavbne, memorialne, arheološke itd.) znotraj naselja. V naselbinsko dediščino se lahko posega z vzdrževalnimi, sanacijskimi in obnovitvenimi deli v smislu boljše prezentacije v skladu s kulturnovarstvenimi pogoji in soglasjem.

4.5 Režim za varovanje vrtnoarhitekturne dediščine

Zlasti se varuje:

- kompozicijo zasnove (oblika, struktura, velikost, poteze);
- kulturne sestavine (grajeni objekti, parkovna oprema, skulpture);
- naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vegetacija, voda, relief itd.);
- funkcionalno zasnovano z navezavo na stavbno dediščino oz. stavbe in površine, ki so pomembne za delovanje celote;
- podobo v širšem prostoru z navezavo na okoliški prostor.

Pri drevoredih se zlasti varuje:

- oblikovno zasnovano drevoreda (dolžino, drevesne vrste, sadilno razdaljo, sistem zasajanja itd.);

- ekološke pogoje, ki so potrebni za razvoj in obstoj drevja;
- rastišče pred gradbenimi deli, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa;
- posamezna drevesa pred škodljivimi posegi vanje (obsekavanje, poškodbe itd.).

Vrtnoarhitekturna dediščina potrebuje stalno vzdrževanje, ki ga lahko vrši le primerno usposobljen izvajalec v soglasju s pristojno kulturnovarstveno službo.

4.6 Režim za varovanje dediščinske kulturne krajine

Zlasti se varuje:

- krajinsko zgradbo in prepoznavno prostorsko podobo (naravne in kulturne prvine);
- odprti prostor pred urbanizacijo;
- procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini (tradicionalno rabo);
- tipologijo krajinskih prvin in tradicionalnega stavbarstva;
- način navezave na stavbno in naselbinsko dediščino oz. grajeno strukturo.

Kulturna krajina je po Zakonu o varstvu kulturne dediščine spomeniško območje, katerega strukturo, razvoj in funkcijo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnost v prostoru. Varstvo kulturne krajine je lahko uspešno le v sklopu celovitega varstva dediščine skozi sistem prostorskega načrtovanje in v sodelovanju z dejavniki, ki s prostorom gospodarijo – kmetijstvo, gozdarstvo, poselitev, infrastruktura itd.

4.7 Režim za varovanje zgodovinske krajine

Poleg alinej iz režima za varstvo dediščinske kulturne krajine se zlasti varuje:

- avtentična lokacija prizorišč;
- preoblikovanost reliefa zaradi zgodovinskih dogajanj, morebitne grajene strukture, vsa gradiva in konstrukcije;
- zemeljske plasti z morebitnimi ostalinami;
- memoriala plastika, likovna oprema in vsi pomniki.

Zgodovinske krajine so kategorija, pri kateri so pomembne predvsem asociativne vrednosti krajine, ki so posledica dogajanja ali dogodkov iz zgodovine.

4.8 Režim za posebne tipe dediščine

Zlasti se varuje:

- ohranjeno materialno substanco;
- lokacijo in prostorsko pojavnost;
- vsebinski in prostorski kontekst navezave enote na okolico.

Pod tipološko oznako »ostalo« uvrščamo enote dediščine, ki jih z običajnimi osnovnimi tipološkimi oznakami ne moremo natančno opredeliti. To so:

- A vodnjaki, napajališča, jezovi, perišča, vodna zajetja, tehnične naprave itd.;
- B ruševine stavbne dediščine;
- C ruševine naselij (npr. opuščene kočevske vasi).

4.9 Vplivno območje

Za potrebe prostorskega načrtovanja se poleg objekta dediščine varuje tudi določena okolica varovane dediščine oz. njeno **vplivno območje**, t.j. območje, v katerem se presoja vpliv določenega posega na varovane lastnosti enote dediščine. Vplivno območje je določeno z zgodovinskega, funkcionalnega in vizualnega vidika. V njem pristojna kulturnovarstvena služba postavlja pogoje, pod katerimi je določen poseg možen ter določa način delovanja obstoječim rabam s ciljem ohranitve ali zagotovitve prostorske integritete, pričevalnosti, dominantnosti, možnosti delovanja dediščine. Če tega ni mogoče zagotoviti, lahko služba ugotovi, da določen poseg ali raba v določenem vplivnem območju nista možna. V primeru načrtovanja bistvenih sprememb ali intenziviranja rabe, ki bi utegnile imeti negativne posledice na lastnosti, pomen ali celo samo materialno substanco varovane dediščine ter na kvaliteto njene okolice, se lahko območje vpliva na dediščino obravnava tudi izven zarisanih območij.

Varovanje enot kulturne dediščine v vplivnih območjih smiselno dopolnjujejo tudi varstvene usmeritve za kulturno krajino, ki varujejo krajinsko zgradbo (naravne kot kulturne prvine), procese sonaravnega gospodarjenja v kulturni krajini, tipologijo krajinskih prvin ter način povezave s stavbno in naselbinsko dediščino.

Pomembnejše in prostorsko izpostavljene kulturne spomenike varujemo optimalno v njihovem vplivnem območju, kar predpostavlja poleg fizične ohranitve tudi ohranitev skladne krajinske podobe v najširši okolici oziroma vplivnem območju, ohranitev obstoječih funkcionalnih navezav in gospodarske osnove ter celovitosti. Drugo dediščino varujemo predvsem fizično, prostorsko pomembne in izpostavljene objekte pa tudi v njihovem vplivnem območju.

5 SEZNAM ENOT NEPREMIČNE KULTURNE DEDIŠČINE

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe varstvo
1613	Begunje pri Cerknici - Cerkev sv. Jerneja	3	2		stavbna dediščina
23505	Begunje pri Cerknici - Čopčev mlin	2	2		stavbna dediščina
23516	Begunje pri Cerknici - Domačija Begunje pri Cerknici 39	2	2		stavbna dediščina
23545	Begunje pri Cerknici - Domačija Begunje pri Cerknici 41	2	2		stavbna dediščina
23515	Begunje pri Cerknici - Domačija Begunje pri Cerknici 60	2	2		stavbna dediščina
23513	Begunje pri Cerknici - Hiša Begunje pri Cerknici 31	2	2		stavbna dediščina
23520	Begunje pri Cerknici - Hiša Begunje pri Cerknici 56	2	2		stavbna dediščina
1619	Begunje pri Cerknici - Kapela sv. Ožbolta	3	2		stavbna dediščina
23519	Begunje pri Cerknici - Kašča pri hiši Begunje pri Cerknici 56a	2	2		stavbna dediščina
23517	Begunje pri Cerknici - Medenova žaga in mlin	2	2		stavbna dediščina
23514	Begunje pri Cerknici - Mlin Begunje pri Cerknici 101	2	2		stavbna dediščina
9363	Begunje pri Cerknici - Vas	7	2		naselbinska dediščina
1614	Bezuljak - Cerkev Marijinega vnebovzetja	3	2		stavbna dediščina
24631	Bezuljak - Doprsni kip padle partizanke Milke Popek	5	2		memorialna dediščina
23512	Bezuljak - Hiša Bezuljak 33	2	2		stavbna dediščina
590563	Bezuljak - Spominska plošča v NOV padlima bratoma Popek	5	2		memorialna dediščina
590565	Bezuljak - Spominsko znamenje napadu partizanov na skladišče streliva	5	2		memorialna dediščina
10905	Bločice - Arheološko najdišče Kucelj	1	2		arheološka dediščina
10906	Bločice - Arheološko najdišče Turščeva skedenca	1	2		arheološka dediščina
27	Bločice - Cerkev sv. Primoža in Felicijana	3	2		stavbna dediščina
22327	Bločice - Kulturna krajina Bločiško polje	11	2		kulturna krajina
560216	Bloška Polica - Arheološko najdišče Križna jama	1	2		arheološka dediščina
2321	Bloška Polica - Cerkev sv. Vincencija Fererskega	2	2		stavbna dediščina
10907	Brezje - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
1707	Brezje - Cerkev sv. Jurija	3	2		stavbna dediščina
10908	Cajnarje - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
2408	Cajnarje - Cerkev sv. Jurija	3	2		stavbna dediščina
590568	Cajnarje - Spominska plošča na kraju zbiranja partizanov	5	2		memorialna dediščina
10951	Cerknica - Arheološko najdišče	1	2		arheološka dediščina
65	Cerknica - Arheološko najdišče Cerknica	1	2		arheološka dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
10948	Cerknica - Arheološko najdišče Marof	1	2		arheološka dediščina
10910	Cerknica - Arheološko območje Kamna Gorica	1	2		arheološka dediščina
66	Cerknica - Cerkev Marijinega rojstva	3	2		stavbna dediščina
1703	Cerknica - Cerkev sv. Janeza Krstnika	3	2		stavbna dediščina
1704	Cerknica - Cerkev sv. Roka	3	2		stavbna dediščina
23484	Cerknica - Domačija Peščenk	2	2		stavbna dediščina
18604	Cerknica - Drevored	11	2		kulturna krajina
21016	Cerknica - Drevored med Cerknico in Begunjami	11	2		kulturna krajina
10911	Cerknica - Grobišče Svinja gorica	1	2		arheološka dediščina
23506	Cerknica - Hiša Cesta 4. maja 16	2	2		stavbna dediščina
23507	Cerknica - Hiša Cesta 4. maja 53	2	2		stavbna dediščina
9359	Cerknica - Hiša Gerbičeva 32	2	2		stavbna dediščina
23483	Cerknica - Hiša Notranjska 41	2	2		stavbna dediščina
23481	Cerknica - Hiša Partizanska 15	2	2		stavbna dediščina
9229	Cerknica - Hiša Partizanska 17	2	1		stavbna dediščina
23482	Cerknica - Hiša Tabor 39	2	2		stavbna dediščina
23667	Cerknica - Hiša z vrtom Partizanska 23	2	2		stavbna dediščina
16286	Cerknica - Kulturna krajina Cerkniškega jezera	11	2		kulturna krajina
9356	Cerknica - Pristava sv. Marije Magdalene	2	1		stavbna dediščina
16211	Cerknica - Ruševine gradu Loško	1	2		arheološka dediščina
16265	Cerknica - Skupina kozolcev na Cerkniškem polju	2	2		stavbna dediščina
16927	Cerknica - Sokolski dom	2	2		stavbna dediščina
25423	Cerknica - Spomenik žrtvam NOB	5	2		memorialna dediščina
23499	Cerknica - Spominska kapelica padlim v prvi svetovni vojni	5	2		memorialna dediščina
590581	Cerknica - Spominska plošča padlim v NOV	5	2		memorialna dediščina
590585	Cerknica - Spominska plošča ustanovitvi okrožnega komiteja KP	5	2		memorialna dediščina
23480	Cerknica - Šerkov mlin	2	2		stavbna dediščina
7830	Cerknica - Tabor	2	1	valor	stavbna dediščina
590589	Cerknica - Trško jedro	7	2		naselbinska dediščina
23508	Cerknica - Župnišče	2	2		stavbna dediščina
10958	Dobec - Arheološko območje Črni vrh	1	2		arheološka dediščina
10917	Dobec - Arheološko območje Štritof	1	2		arheološka dediščina
10918	Dobec - Arheološko območje Vinji vrh	1	2		arheološka dediščina
1615	Dobec - Cerkev sv. Lenarta	3	2		stavbna dediščina
23490	Dobec - Domačija Dobec 17	2	2		stavbna dediščina
23489	Dobec - Domačija Dobec 6	2	2		stavbna dediščina
7939	Dolenja vas - Drevored med Podskrajnikom	11	2	valor	kulturna krajina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
	in Cerknico				
10924	Dolenja vas pri Cerknici - Arheološko najdišče Skednenca	1	2		arheološka dediščina
10923	Dolenja vas pri Cerknici - Arheološko območje Sv. Lovrenc	1	2		arheološka dediščina
1705	Dolenja vas pri Cerknici - Cerkev sv. Lovrenca	3	2		stavbna dediščina
21340	Dolenja vas pri Cerknici - Gornikova kašča	2	2		stavbna dediščina
23492	Dolenja vas pri Cerknici - Hiša Dolenja vas 18	2	2		stavbna dediščina
520066	Dolenja vas pri Cerknici - Kašča južno od hiše Dolenja vas 17	2	2		stavbna dediščina
590584	Dolenja vas pri Cerknici - Spominska plošča Franju Sterletu	5	2		memorialna dediščina
10921	Dolenje Jezero - Arheološko območje Lašček	1	2		arheološka dediščina
1706	Dolenje Jezero - Cerkev sv. Petra in Pavla	3	2		stavbna dediščina
23478	Dolenje Jezero - Domačija Dolenje Jezero 14	2	2		stavbna dediščina
23510	Dolenje Jezero - Domačija Dolenje Jezero 16	2	2		stavbna dediščina
23511	Dolenje Jezero - Domačija Dolenje Jezero 41	2	2		stavbna dediščina
11127	Dolenje Jezero - Naselbina Gorica	1	2		arheološka dediščina
10925	Dolenje Jezero - Ruševine Karlovškega gradu	1	2		arheološka dediščina
107	Dolenje Jezero - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10926	Dolenje Otave - Arheološko območje Staro Kladje in Ajdno ustje	1	2		arheološka dediščina
10927	Dolenje Otave - Arheološko območje Turnišče	1	2		arheološka dediščina
2339	Gorenje Jezero - Cerkev sv. Kancijana	3	2		stavbna dediščina
22324	Gorenje Jezero - Čebelnjak pri hiši Gorenje Jezero 2	2	2		stavbna dediščina
23509	Gorenje Jezero - Domačija Gorenje Jezero 1	2	2		stavbna dediščina
23496	Gorenje Jezero - Domačija Gorenje Jezero 21	2	2		stavbna dediščina
23495	Gorenje Jezero - Domačija Gorenje Jezero 22	2	2		stavbna dediščina
10930	Gorenje Jezero - Gradišče Stražišče	1	2		arheološka dediščina
16210	Gorenje Jezero - Naselbina Hrastene njive	1	2		arheološka dediščina
2406	Gorenje Otave - Cerkev sv. Andreja	3	2		stavbna dediščina
590567	Gorenje Otave - Spominska plošča v NOV padlima učiteljema	5	2		memorialna dediščina
9364	Goričice - Domačija Goričice 7	2	2		stavbna dediščina
9626	Goričice - Hiša Goričice 8	2	1	valor	stavbna dediščina
10932	Grahovo - Arheološko najdišče Grahovo	1	2		arheološka dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
10934	Grahovo - Arheološko območje Fužina	1	2		arheološka dediščina
10933	Grahovo - Arheološko območje Podloplate	1	2		arheološka dediščina
10964	Grahovo - Arheološko območje Ulaški vrh	1	2		arheološka dediščina
163	Grahovo - Domačija Grahovo 62	2	1	valor	stavbna dediščina
590586	Grahovo - Grob neznanega partizana	5	2		memorialna dediščina
590587	Grahovo - Grobnica padlih v NOV	5	2		memorialna dediščina
520077	Grahovo - Hiša s kovačijo Grahovo 50	2	2		stavbna dediščina
10931	Grahovo - Prazgodovinska gradišča	1	2		arheološka dediščina
590588	Grahovo - Skupni grob Franceta Balantiča in drugih domobranski žrtev	5	2		memorialna dediščina
512089	Grahovo - Spomenik Francetu Balantiču	2	2		stavbna dediščina
512090	Grahovo - Spomenik padlim v NOV	2	2		stavbna dediščina
512091	Grahovo - Spominska plošča napadu na belogardiste	2	2		stavbna dediščina
590572	Hruškarje - Spominska plošča padlim v NOV	5	2		memorialna dediščina
10936	Ivanje selo - Arheološko območje Rujavi grič	1	2		arheološka dediščina
10937	Ivanje selo - Arheološko območje Sv. Jeronim	1	2		arheološka dediščina
2622	Ivanje selo - Cerkev sv. Hieronima	3	2		stavbna dediščina
17893	Klance - Domačija Klance 1	2	2		stavbna dediščina
1616	Kožljek - Cerkev sv. Ane	3	2		stavbna dediščina
590562	Kožljek - Spominska plošča posvetovanju aktivistov leta 1941	5	2		memorialna dediščina
590560	Kožljek - Spominsko znamenje na kraju taborišča Šercerjevega bataljona	5	2		memorialna dediščina
23491	Kranjče - Domačija Kranjče 3 in 4	2	2		stavbna dediščina
22340	Krušče - Domačija Krušče 4	2	2		stavbna dediščina
22322	Kržišče pri Cerknici - Domačija Kržišče 1	2	2		stavbna dediščina
2326	Laze pri Gorenjem Jezeru - Cerkev sv. Brikcija	3	2		stavbna dediščina
22323	Laze pri Gorenjem Jezeru - Sušilnica za sadje jugozahodno od vasi	2	2		stavbna dediščina
10940	Lipsenj - Arheološko območje Videm	1	2		arheološka dediščina
1828	Lipsenj - Cerkev sv. Štefana	3	2		stavbna dediščina
9406	Lipsenj - Domačija Lipsenj 36	2	2		stavbna dediščina
23469	Lipsenj - Tekavčev kozolec	2	2		stavbna dediščina
23521	Lipsenj - Vodnjak vzhodno od hiše Lipsenj 9	2	2		stavbna dediščina
23501	Lipsenj - Žaga Na žagi	2	2		stavbna dediščina
23470	Mahneti - Toplar zahodno od vasi	2	2		stavbna dediščina
10949	Martinjak - Arheološko najdišče Ograde	1	2		arheološka dediščina
10947	Martinjak - Arheološko najdišče sv. Vid	1	2		arheološka dediščina
1708	Martinjak - Cerkev sv. Vida	3	2		stavbna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
18605	Martinjak - Drevored	11	2		kulturna krajina
10950	Martinjak - Gradišče Velika Slivnica	1	2		arheološka dediščina
1829	Martinjak - Razvaline cerkve sv. Nikolaja na Slivnici	3	2		stavbna dediščina
2409	Osredek nad Cerknico - Cerkev sv. Primoža in Felicijana	3	2		stavbna dediščina
23471	Osredek nad Cerknico - Hiša Osredek 19	2	2		stavbna dediščina
10957	Otok pri Cerknici - Arheološko območje Otočec	1	2		arheološka dediščina
10956	Otok pri Cerknici - Arheološko območje Otok	1	2		arheološka dediščina
10919	Otok pri Cerknici - Arheološko območje pri požiralniku Retje	1	2		arheološka dediščina
2329	Otok pri Cerknici - Cerkev sv. Primoža in Felicijana	3	2		stavbna dediščina
23472	Otok pri Cerknici - Domačija Otok 3 in 3a	2	2		stavbna dediščina
23473	Otok pri Cerknici - Domačija Otok 5	2	2		stavbna dediščina
504	Otok pri Cerknici - Vas	7	2		naselbinska dediščina
10959	Pikovnik - Arheološko območje Zavrh	1	2		arheološka dediščina
23498	Pikovnik - Grobišče borcev VIII. in IX. SNOUB	5	2		memorialna dediščina
4777	Planina - Arheološko najdišče Stari grad	1	1	valor	arheološka dediščina
538	Podlož - Arheološko najdišče Križna gora	1	2	valor	arheološka dediščina
18606	Podskrajnik - Drevored med Rakekom in Podskrajnikom	11	2		kulturna krajina
590583	Podskrajnik - Spomenik prvoborcu Ludviku Lovku-Bognarju	5	2		memorialna dediščina
1709	Podslivnica - Cerkev sv. Frančiška Ksaverija	3	2		stavbna dediščina
10962	Podšteberk - Arheološko najdišče Stari grad	1	2		arheološka dediščina
24647	Radlek - Spomenik dvanajstim talcem	2	2		stavbna dediščina
10965	Rakek - Arheološko najdišče Srnjak	1	2		arheološka dediščina
10966	Rakek - Arheološko območje Rakek	1	2		arheološka dediščina
10967	Rakek - Arheološko območje Škrilje	1	2		arheološka dediščina
2213	Rakek - Cerkev Srca Jezusovega	3	2		stavbna dediščina
18608	Rakek - Drevored	11	2		kulturna krajina
18607	Rakek - Drevored med Uncem in Rakekom	11	2		kulturna krajina
21015	Rakek - Drevored v jedru naselja	11	2		kulturna krajina
23502	Rakek - Gasilski dom	2	2		stavbna dediščina
9248	Rakek - Grobnica družine Žagar	5	2		memorialna dediščina
23488	Rakek - Hiša Postojnska 26	2	2		stavbna dediščina
590255	Rakek - Park in spomenik NOB	6	2		vrtnoarhitekturna dediščina
590579	Rakek - Spominska plošča narodnemu heroju Ivanu Turšiču-Iztoku	5	2		memorialna dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
590578	Rakek - Spominska plošča narodnoosvobodilnemu gibanju	5	2		memorialna dediščina
520047	Rakek - Vodni zbiralnik	2	2		stavbna dediščina
23503	Rakek - Železniška postaja	2	2		stavbna dediščina
9251	Rakov Škocjan - Arheološko najdišče sv. Kancijan	1	2		arheološka dediščina
16205	Rakov Škocjan - Arheološko območje Farovka	1	2		arheološka dediščina
10922	Rakov Škocjan - Arheološko območje Nadlišček	1	2		arheološka dediščina
590577	Rakov Škocjan - Skupni grob neznanih padlih partizanov	5	2		memorialna dediščina
10968	Ravne - Arheološko območje Pajkov grič	1	2		arheološka dediščina
10972	Selšček - Arheološko območje Stražišče	1	2		arheološka dediščina
10971	Selšček - Arheološko območje sv. Marija	1	2		arheološka dediščina
1617	Selšček - Cerkev sv. Križa	3	2		stavbna dediščina
24649	Selšček - Spominska plošča Maksimu Gaspariju	5	2		memorialna dediščina
10973	Sleme - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
11128	Stražišče - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina
2405	Sveti Vid pri Cerknici - Cerkev sv. Vida	3	2		stavbna dediščina
24648	Sveti Vid pri Cerknici - Grobišče neznanih borcev XVIII. divizije	5	2		memorialna dediščina
23474	Sveti Vid pri Cerknici - Hiša Sveti Vid 12	2	2		stavbna dediščina
590570	Sveti Vid pri Cerknici - Spominski plošči padlim v NOV	5	2		memorialna dediščina
2407	Štrukljeva vas - Cerkev sv. Jakoba	3	2		stavbna dediščina
23475	Štrukljeva vas - Hiša Štrukljeva vas 4	2	2		stavbna dediščina
23500	Štrukljeva vas - Vaški vodnjak	2	2		stavbna dediščina
10978	Topol pri Begunjah - Arheološko območje Krstni hrib	1	2		arheološka dediščina
1618	Topol pri Begunjah - Cerkev sv. Tomaža	3	2		stavbna dediščina
10981	Unec - Antično grobišče	1	2		arheološka dediščina
10980	Unec - Arheološko najdišče Kolobar	1	2		arheološka dediščina
2621	Unec - Cerkev sv. Martina	3	2		stavbna dediščina
23476	Unec - Domačija Unec 16	2	2		stavbna dediščina
590576	Unec - Doprsni kip generala Rudolfa Maistra	5	2		memorialna dediščina
18609	Unec - Drevored	11	2		kulturna krajina
23479	Unec - Kašča Unec 45	2	2		stavbna dediščina
24652	Unec - Spomenik padlim v NOB	5	2		memorialna dediščina
590574	Unec - Spominska plošča generalu Rudolfu Maistru	5	2		memorialna dediščina
10986	Zelše - Arheološko območje Stražnik	1	2		arheološka dediščina
10985	Zelše - Arheološko območje Sv. Volbenk	1	2		arheološka dediščina

EŠD	Ime	Tip	Kategorija	SDP	Opombe_varstvo
869	Zelše - Cerkev sv. Volbenka	3	2		stavbna dediščina
10920	Zelše - Gradišči Cvinger in Tržišče	1	2	valor	arheološka dediščina
10987	Žerovnica - Arheološko območje Kamna Gorica	1	2		arheološka dediščina
10988	Žerovnica - Arheološko območje Na Hribu	1	2		arheološka dediščina
1827	Žerovnica - Cerkev sv. Pavla	3	2		stavbna dediščina
9365	Žerovnica - Herblanova kašča	2	2	valor	stavbna dediščina
23485	Žerovnica - Kašča pri hiši Žerovnica 7	2	2		stavbna dediščina
23486	Žerovnica - Mekavčev mlin	2	2		stavbna dediščina
25422	Žerovnica - Spomenik žrtvam NOB	5	2		memorialna dediščina
898	Žerovnica - Vas	7	2	valor	naselbinska dediščina
23487	Žerovnica - Veselov mlin	2	2		stavbna dediščina
10989	Župeno - Arheološko območje	1	2		arheološka dediščina

Legenda

EŠD		Evidenčna številka dediščine (EŠD) - za vpisane enote ali oznaka predloga za enote v postopku vpisa
Ime enote		Ime enote iz Registra kulturne dediščine (RKD)
Tip		Tip enote dediščine (po RKD)
	0	neznano
	1	arheološka dediščina
	2	profana stavbna dediščina
	3	sakralna stavbna dediščina
	4	sakralno profana stavbna ded.
	5	memorialna dediščina
	6	vrtnoarhitekturna dediščina
	7	naselbinska dediščina
	11	kulturna krajina
	12	zgodovinska krajina
	13	ostalo
Kat.		Kategorija varstvenega režima (po RKD)
	0	neznano
	1	razglasitev za spomenik
	2	varovanje v prostorskih aktih
	3	dokumentarno (arhivsko) varstvo
	4	ostalo
SDP		Razglasitev za kulturni spomenik državnega pomena (SDP)
	SDP	enota je razglašena za SDP
	valor.	enota je valorizirana za SDP (seznam)
Opombe_varstvo		Tip varstvenih usmeritev oz. režima <i>Določen na osnovi tipa dediščine v RKD + dodatni režimi, če je zaradi lastnosti enote to potrebno (režimi so opisani v poglavju 4).</i>
Opombe_status		Opomba glede statusa oz. stanja enote <i>Opombe glede vključitve v seznam oz. izključitve iz seznama.</i>
	degradirano	Enota je degradirana, v teku je izbris oz. sprememba kategorije režima v RKD.
	prost. nepomembno	Enota prostorsko ni pomembna.